

hei & wei

Prettige Kerstdagen
en een
Gelukkig Nieuwjaar

13e Jaargang
Nummer 127,
December 1990

Deze vierkleurendruk is een kerstentent van Hei & Wei drukkerij J. v. Gestel & Zn.

KERSTMIS 1990

De Redactie heeft een aantal van haar eigen leden verzocht enige gedachten rond Kerstmis en Kerstviering aan papier toe te vertrouwen. Tegelijkertijd werden enkele jeugdigers inwoners ("tieners") van ons dorp geïnterviewd over hun ervaring met deze feestdagen. Hieronder volgen de bijdragen.

Marjke (15)

Vorig jaar hebben mijn ouders, mijn broertje en ik de feestdagen in de Kersttijd op wintersportvakantie doorgebracht. Het was de tweede keer dat wij dat deden. Het skiën ging echt te gek! Mijn vader werkt bij Philips. Eigenlijk moet ik zeggen: werkte bij Philips. Hij moet sinds augustus omkijken naar een baan ergens anders. Bij Philips had hij een mooie regeling om straks onze studie te kunnen bekostigen. Alles is nu gigantisch onzeker. Het is best moeilijk. In de eerste plaats voor vader. Thuis hebben wij niet erg veel zin in Kerstviering.

Franspad hoek gebr. Dooyewaardweg

Foto: Sjaak Kok

Bart (16)

Ik ga hardstikke goed op het Gym. Daar ben ik best een beetje trots op. Ik ben nog trotser op mijn moeder. Zij werkt in een supermarkt in Hilversum. Dat is van dinsdags tot en met zaterdag elke ochtend vroeg op en dan met de bus uit de Bijvanck naar haar werk. Ik kan mijn vader maar één weekend per maand zien. Niet zo leuk. Ik vier Kerst thuis met m'n moeder. Met zijn tweetjes. Ik wil arts worden. Ik hoop dat ik over twee jaar mijn eindexamen haal. En dat ik dan inloot. Mijn wensen gaan dus niet zo erg over deze Kerst.

Juliette (12)

Wij vieren Kerstmis altijd bij mijn oma. Die woont in Weert. Zo lang ik mij kan herinneren gaan wij elk jaar die dagen naar Weert. Oma komt op andere tijden wel eens naar ons in Blaricum. Dan blijft zij logeren. Ik vind het leuker om bij haar te logeren. Ik ben haar enige kleinkind. Bij haar op zolder is een kast vol met oude kinderboeken. Leuk. Ik weet zeker dat het ook dit jaar weer een leuke Kerst wordt.

Eric (13)

De tijd van gezelligheid is bijna aanbroken. In het dorp zijn de bomen weer verlicht met lichtslingers. In sommige tuinen zie ik alweer de kerstbomen met hun kaarsjes. Het is net of het ieder jaar steeds vroeger Kerstmis wordt. De etalages zijn weer leuk ingericht en in de winkels zelf liggen alweer de kransjes en de kerstbroden. Ik weet dat in het dorp een grote kerstboom met lichtjes staat, doch ik mis er ieder jaar de mensen die bij deze boom kerstliedjes zingen. Ik houd van kerstliedjes, want het brengt gezelligheid en een sfeertje. Alle mensen zijn met Kerstmis lief voor elkaar. Ik zou het leuk vinden als mensen in kraampjes bij de grote kerstboom iets lekkers maken, bijv. krentenbrood, oliebolletjes of pannenkoeken. Ik mis ook de kerstman. In ons dorp met zoveel paarden moet toch iemand te vinden zijn die een arreslee met paard kan verzorgen. Als er geen sneeuw ligt, mag de arreslee ook op kleine wielotjes rijden. Verder hoop ik dat er met Kerstmis geen ongelukken met vuur of vuurwerk zullen gebeuren. Ik wil nog lang Kerstmis in Blaricum vieren.

c. de v. (redaktielid)

Kerstmis is voor mij allereerst een bron van herinneringen. In die kaleidoscopische verzameling van geografisch nogal wild uit elkaar liggende heugnissen is er jaarlijks één die er, om onverklaarbare redenen, altijd weer boven uitschiet. Ik denk dan aan die ene dag per jaar dat wij - vrijgezellen, wonend en werkend op het toenmalige Zuid-Celebes, naar de kerk gingen. In Makassar. Naar de nachtmis Luisteren naar het Toradja zangkoor en naar op zich bekende melodien. De tekst werd meestemig in het Toradja gezongen. Het geheel was van een oorstrelende schoonheid. Veel later werd ik mij bewust dat hiervan kennelijk geen grammofoonplaten gemaakt zijn. Wellicht ook dat wij toenmaals, begin jaren vijftig, voor vele jaren ver weg van neerlandse gezelligheid, het kerk- en zangebeuren overmatig waardeerden. Ik zie, hoe dan ook, jaarlijks die beelden kristalhelder voor mij. Ik hoor, hoe dan ook, elk jaar rond deze tijd de klanken van toen nu weer in de oren.

L.v.P. (redaktielid)

Met de volgende regels van Mellie Uyl-deer komt voor mij tot leven wat Kerstmis is. "Het begint zo. Iemand ervaart innerlijk, in zijn ziel, zonder dat een ander hem daartoe geholpen heeft of er van af weet, en zonder dat hij er zelf bewust iets voor gedaan behoeft te hebben, hoe zijn bewustzijn wordt doordrongen, verlicht en veruimd door iets, dat hij voelt als het wezen aller dingen en dat hij God noemt. Dit schenkt hem zulk een zalige ontspanning en bevrijding, zo'n machtig innerlijk licht en warmte en kracht, dat hij er over jubelen en er van getuigen moet".

VVB (redaktielid)

De ene Kerstmis is de andere niet. Ook al is de wereld om je heen nog zo bezig je in de juiste sfeer te brengen, héél diep binnenin je moet het gebeuren. Je moet er moeite voor doen. Het gevoel van 'vrede' moet je oververven. Je moet er aan denken. En dan bedoel ik op de eerste plaats de 'vrede' dicht bij huis, in jezelf en in je directe omgeving. Want willen we wat doen aan 'de grote wereld', dan zullen we toch moeten beginnen te sleutelen aan onszelf en van daaruit verder. Voor mij is de kersttijd een periode van bezinning. Het resultaat is ieder jaar anders.

j.h.r. (redaktielid)

Als je ouder wordt komen er steeds meer herinneringen. Kerstmis blijft natuurlijk door alle eeuwen heen hetzelfde. De geboorte van het kind dat vrede wilde brengen voor alle mensen. Je herinnert je nog dat je als knaapje van 7 jaar met moeder meeging naar de Nachtmis, 's morgens om 5 uur. Je zag eigenlijk voor het eerst de feestelijk versierde kerk met zijn brandende lampen, hetwelk als kind een indruk op je maakte. Het is dan 1928, wel een andere tijd dan nu op materieel gebied. Met de komst van onze welvaart is er veel veranderd. Maar de boodschap van Kerstmis is hetzelfde gebleven. Vrede op aarde voor alle mensen; zullen moeilijke opgaaf maar misschien komt het eens.

De 9-jarige Eva

ziet Oudejaarsavond dit keer met genoegzaam tegenover. "We tellen de laatste tien seconden van het oude jaar altijd af met z'n allen. Als we bij nul zijn, is het 1991. En dan vuurwerk afsteken met de hele familie. Met papa steek ik altijd het echte vuurwerk af. Dit jaar ga ik zelf mijn sterretjes aansteken. Vorig jaar durfde ik namelijk nog geen aansteker aan te doen".

E. (redaktielid)

De opgave was: Wat vind je of denk je van of over Kerstmis? Het z.g. Kerstfeest dus. Nou, niet veel bijzonders!! Het begon al met moord en doodslag bij het begin van onze jaartelling. De geboorte van het kindeke Jezus met kindermoord in het heilige land. "O Kerstmis, schonder dan de dagen; hoe kan Herodes het licht verdragen." Daarna niet anders dan oorlogsgeweld, om te beginnen de Kruistochten, en vervolgens in de achter ons liggende eeuwen steeds weer hetzelfde, afgewisseld door bloedige revoluties, moordpartijen, roof, plundering en verraad. Intussen licht het nieuwe Kerstfeest weer in het verschiep en zitten we opnieuw met een afschuwelijke oorlogsdreiging in het Midden-Oosten. "Vrede op aarde, in de mensen en welbehagen".

Welnu, van deze vrome wens schijnt dus ook niets terecht te komen; men spreekt daar zelfs van de komende "heilige" oorlog. Men verheugt zich de komende tijd alweer op het tijdens het Kerstfeest lekkere eten en drinken in een wereld van grote armoede, honger, ruzie en werkeloosheid. Het Kerstfeest kan dan ook beter, na bovenstaande uiteenzetting, in een beschamende stilte en stille persoonlijke overdenking worden herdacht. De gebruikelijke, feestelijke herdenking vind ik hypocriet en ongeloofwaardig.

Klaas (18)

Toen mij werd gevraagd eens op te schrijven waaraan ik dacht bij het woord "Kerst" was ik bang meteen in de gebruikelijke gemeenplaatsen te vervallen die je daarmee associeert, namelijk: gezelligheid, vrede, hartelijkheid, familie, rust, etc., etc. Dus dacht ik als wijsneus wel eventjes andere aspecten van Kerst te benoemen. Maar dat viel tegen. Uiteindelijk slaat alles toch weer terug op de eerdergenoemde kernwoorden verbonden aan Kerst. Er was eigenlijk maar één conclusie: Kerst is de tijd van gezelligheid, vrede, familie en hartelijkheid. Daarom is Kerst voor velen, waaronder ikzelf (het klinkt sentimenteel, maar is zeker waar) de mooiste tijd van het jaar.

A.v.Z. (redaktielid)

De gewelddadige bezetting van Koeweit door Irak hangt als een dreigende schaduw over het ten einde lopende jaar. De mensen zijn bang voor een gewelddadige "oplossing". Men voelt aan dat de situatie anders, gevaarlijker, explosiever is dan indertijd in Korea en Vietnam. Er zouden twee oplossingen zijn (tegenwoordig moet alles meteen worden opgelost) namelijk een vreedzame (boycot, blokkade, diplomatieke druk) of oorlog. Het is verbijsterend te constateren hoe gemakkelijk gepraat wordt over die tweede oplossing als een aanvaardbaar alternatief. Alsof het verlies van één mensenleven niet reeds onpeilbaar leed veroorzaakt. Volgens Bush wordt het geen tweede Vietnam, geen langdurige lijdensweg. Maar wat dan wel? Wat moet dat een verschrikkelijke dreiging zijn voor allereerst de inwoners van Koeweit. Dit jaar begon zo hoopvol met bijna overal "fluwelen" revoluties in Oost-Europa waar de burgers zelf dictatorialen en corrupte regimes van zich af schudden. Waarom zijn wij in het vrije Westen dan zo passief als het gaat over dreigend geweld in Koeweit? Waarom gedragen wij ons als toeschouwers bij hetgeen regeringsleiders uit vele landen daar allemaal kunnen ondernemen? John Mueller, hoogleraar politieke wetenschappen aan de universiteit van Rochester (U.S.A.), maakt in zijn boek "Oorlog, presidenten en publieke opinie" gewag van hetgeen hij noemt de "hollandisering" van de wereld: steeds minder landen zien oorlog als middel ter oplossing van hun conflicten. Net zoals vroeger de slavernij ziet hij nu oorlog langzaam uitsterven. De mensen willen geen oorlog meer. Zij willen hun bezorgdheid tonen en demonstreren dat dit conflict met "diplomatiek geweld" moet worden opgelost, hetgeen nog jaren kan en mag duren. Een roep om vrede die in Baghdad en Washington te horen zou moeten zijn. We zullen het nieuwe jaar moeten beginnen met protest.

a.i.s. (redaktielid)

Tegen het eind van het jaar met die veel te korte, vochtige, mistige, sombere dagen, word ik altijd wat onrustig. Het lijkt of ik rond die periode helemaal te weinig tijd heb. Een week is voorbij in een zucht. Er is geen seconde rust. Ik heb een gevoel van geweldige te kort schieten. Wat moet ik nog niet allemaal? Wat verwacht men niet allemaal van mij? Ik maak dan lijstjes. Overal in huis ligt er wel een. De Sinterklaasdrinks, de kerstvoorbereidingen, die van Oud en Nieuw plus nog een paar verjaardagen maken dat die lijstjes nooit voldoende afgestreept geraken. Voorbeelden, recepten uitkoeken, brieven en kaarten schrijven, bezoeken afleggen de slingers voor de boom bekijken half opgegeten door een muizenfamilie hollen, vliegen, rennen en de dag steeds te kort vinden en zichzelf tekort schietend. En toch wil ik het zo helemaal niet! Ik zou als een wijze poes willen zitten nadenken op een kussen naast de kachel, terugblikken op dat wat voorbij ging, vooruitkijken naar dat nieuwe jaar voor ons allen, naar nieuwe mogelijkheden om het beter te doen, met geen oorlog, minder geweld en bergen vol liefde voor elkaar. Maar zo werkt het niet bij mij! De tafels moeten gedekt, aardappels geschild, oliebolledeeg moet zijn. Er moeten nog meer brieven worden geschreven dan ik ooit kan schrijven en ik wil ook meer bezoeken maken dan haalbaar zijn. Ik pieker mij suf hoe alles klaar moet in plaats van filosofisch, uitgebalanceerd te peinen over de zin van het leven of mooie gedachten te hebben voor onder die kerstboom. Of ... zou het toch goed zijn zo? Moeten er niet ook mensen zijn die de tafels blijven dekken, hun kinderen, familie en vrienden er omheen noden en dat "Grote Denken" even achterwege laten tot dat daarvoor tijd overschiet? Gewoon behoren tot die categorie vrouwen die er overal blijkt te zijn. Zij zeggen in januari "het was leuk, heerlijk, goed maar blij dat dat het voorbij is, we kunnen weer overgaan tot de orde van de dag". Dan blijkt er weer plots een zee van tijd te zijn voor mooie gedachten. Met Kerstmis heb je de laatste weer extra leren liefhebben. De weer langer wordende dagen brengen dan ongemerkt weer meer tijd voor rust.

